

Granviks förskolas

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår 2017 - 2018

Granviks förskola 2017 - 2018

Innehållsförteckning

1. Inledning
  2. Värdegrundsplan för Granviks förskola
  3. Lagar och styrdokument
  4. Utvärdera
  5. Kartläggning för att upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.
  6. Mål
  7. Främjande insatser
  8. Rutiner för akuta situationer
- Bilaga 1. Dokumentation vid incidenter
9. Uppföljning och revidering

1. Inledning

På Granviks Förskola arbetar vi aktivt för att ingen ska känna sig diskriminerad eller bli utsatt för kränkande behandling. Alla, vuxna och barn, ska känna sig trygga, bli respekterade och känna att de har lika värde.

Vår utgångspunkt är att alla människor har lika värde och all kränkande behandling strider mot den principen. Kränkningar är ofta ett uttryck för makt och förtryck och den enskildes upplevelse av kränkning måste alltid tas på allvar. Det är viktigt att det finns närvarande vuxna som kan ingripa och sätta stopp för exempelvis sparkar, slag, hårda ord och utanförskap. Vi på Granviks förskola tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling. Likabehandlingsplanen är ett sätt för oss att arbeta aktivt mot diskriminering och kränkande behandling. Det är viktigt att inse och förstå att små barns handlingar inte behöver vara medvetna kränkningar.

Syftet med likabehandlingsplanen

Syftet med Likabehandlingsplanen och Plan mot kränkande behandling och diskriminering, är att främja alla barns lika rättigheter och att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. För att kunna göra en bra och verksamhetsanpassad plan krävs en aktuell kartläggning av verksamhetens behov. Med utgångspunkt i kartläggningen kan konkreta, planerade aktiviteter för det kommande året utformas.

Denna plan är upprättad under HT 2017 och gäller läsåret 2017 – 2018.

Ansvariga för planen är: Stina Sundback, förskolechef.

Annelie Carnemalm, Maria Lasson Mårtensson, AnnCharlotte Svensson och Josefin Ravn-Holm, förskollärare.

2. Värdegrundsplan för Granviks förskola

På Granviks förskola har vi valt att prioritera följande konkreta mål för att stärka vårt värdegrundsarbete: Trygghet, Empati, Allas lika värde, Livsglädje, Egenvärde och Livslångt lärande.

Definitioner och hur vi arbetar för att nå våra mål:

Trygghet: Känsla av välmående, omvårdnad, säkerhet.

Hur: Se och bekräfta varandra dagligen, visa och tillåta känslor, skapa struktur och rutiner samt se till att alla mår bra, fysiskt och emotionellt.

Empati: Medkänsla, omtanke, hänsyn

Hur: Visa att vi bryr oss om varandra, visa omtänksamhet och generositet.

Uppmuntra inlevelseförmåga och att ”göra förlåt” för att förstå hur andra känner.

Allas lika värde : Respekt för allt levande

Hur: Arbeta för en positiv syn på kulturell mångfald, motverkar fördomar, respektera olikheter med hänsyn till förutsättningar och behov, lyssna på allas åsikter samt verka för en jämställd verksamhet.

Livsglädje: Skapa arbetsglädje, leka och ha roligt och vara en del av en gemenskap

Hur: Skratta och ha roligt tillsammans, positiv ögonkontakt med varandra, väcka nyfikenhet genom upplevelser, stötta och stärka såväl barn som vuxna i vardagen.

Egenvärde: Självkänsla, ”jag duger som jag är”.

Hur: Att bemöta alla med respekt, stärka självkänsla genom att få vara sig själv, våga prova och få lov att göra fel.

Livslångt lärande: Nyfikenhet, socialt samspel, väcka intresse

Hur: Ta vara på barns vetgirighet, vilja och lust att lära, uppmuntra kreativa aktiviteter och tankar, stimulera det lustfyllda lärandet genom leken, enskilt och i grupp, uppmärksamma och sätta ord på positiva företeelser, undvika fysisk kontakt i negativa situationer, beakta rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler. Genom att vara goda

förebilder för barnen skapar vi förutsättningar att utveckla empati, trygghet, allas lika värde, egenvärde, livsglädje och ett livslångt lärande.

3. Lagar och styrdokument

Barnens och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i förskolan bygger på följande lagar och styrdokument:

Skollagen

5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor.

Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. (www.skolverket.se)
(<https://www.skolverket.se/regelverk/skollagen-och-andralagar>)

Lpfö 98 (reviderad 2016)

Grundläggande värden

Förskolan vilar på en demokratisk grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen. Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Omsorg om och hänsyn till andra människor, liksom rättvisa och jämställdhet samt egna och andras rättigheter ska lyftas fram och synliggöras i verksamheten. (Lpfö 98 s. 4)

Förskolans uppdrag

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. I samarbete med hemmen ska barnens utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar främjas. (Lpfö 98 s. 5)

FN's Barnkonvention

Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro. (Del 1 artikel två, sid. 15)

Konventionsstaterna skall vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa och sociala åtgärder samt åtgärder i utbildningssyfte för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, innefattande sexuella övergrepp, medan barnet är i föräldrarnas eller den ena förälderns, vårdnadshavares eller annan persons vård. (Del 1, artikel 19, sid. 21)

Konventionsstaterna skall skydda barnet mot alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet i något avseende. (Del 1, artikel 36 sida 30)

Diskrimineringslagen

Lagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. (www.do.se <http://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/>)

Diskrimineringslagen innefattar sju diskrimineringsgrunder:

Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Kön:

Att någon fysiskt, juridiskt eller mentalt tillhör ett kön.

Könsöverskridande identitet eller uttryck:

Att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet:

Att någon tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg, liknande förhållande, nationellt eller etniskt ursprung.

Funktionshinder:

Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom vid födseln, har uppstått eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning:

Heterosexuell, homosexuell eller bisexuell läggning.

Ålder

Diskriminering på grund av uppnådd levnadslängd.

Religion

Att tillhöra en religiös åskådning, annan trosuppfattning.

Andra aktuella begrepp:**Mobbing:**

En upprepad negativ handling där någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada, psykiskt eller fysiskt.

Rasism:

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlingsfientlighet:

En föreställning om att människor med avvikande kulturell eller etnisk tillhörighet eller bakgrund är sämre eller mindre lämpade för det samhälle de är främlingar till.

Homofobi:

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på en normavvikande sexuell läggning eller identitet.

Sexism:

Fördomsladdad diskriminering, förtryck eller utnyttjande av människor på grund av könstillhörighet. Grunden till sexism ligger i den ideologiska eller religiösa föreställningen att naturgivna skillnader mellan könen ger dem skilda uppgifter i samhället.

Kränkande behandling:

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering, enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns värdighet.

4. Utvärdera

Utvärdering och analys av föregående läsår 2016–2017

En kartläggning av förskolans ute/innemiljö gjordes våren 2016 genom observationer och barnintervjuer samt diskussioner i arbetslagen. Föräldrarna involverades i arbetet genom att likabehandlingsplanen lyftes och diskuterades på föräldramöten. Pedagogerna informerade föräldrarna att likabehandlingsplanen är ett levande material i det dagliga arbetet med barnen. Förskolans arbete med allas lika värde och genusperspektiv fortsatte under hösten 2016.

Det framkom vid kartläggningen att barnen ville veta var pedagogerna är och att det ska vara lätt att hitta pedagogen om barnet var ledset, slagit sig eller behövde kontakt. Detta har vi beaktat och tänker på speciellt vid utevistelse men även inne. Vi ser alltid till att någon av pedagogerna finns på de ställen som barnen har önskat t.ex. vid vagnarna samt där vi vuxna anser att det behövs.

Vid innevistelse ville barnen kunna leka ifred utan inblandning från pedagogerna men de vill vara trygga med att veta var pedagogerna är.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att de flesta barn upplever att de är trygga på förskolan och känner trygghet att söka upp pedagoger från egna avdelningen och även från andra avdelningar.

Arbetet med allas lika värde och genusperspektiv har gett resultat i pedagogernas förhållningssätt gentemot barnen. Genom att pedagogerna blir medvetna om hur vi bemöter varandra blir vi en bra förebild för barnen.

Arbetet med att vara närvarande vuxna fortsätter och vi kommer hela tiden sätta trygghet i fokus eftersom det är grunden till allt.

Förskolan kommer under våren 2017 påbörja ett jämställdhetsarbete som ska mynna ut i en jämställdhetsplan.

Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet tidigt grundläggs.

*Lpfö 98
Reviderad 2016*

5. Kartläggning för att upptäcka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Kartläggning inför läsåret 2017–2018

Syftet med kartläggningen är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten.

Vi har kartlagt verksamheten med pedagogerna genom arbete med likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling där vi har utgått från de sju diskrimineringsgrunderna. På våra arbetsplatsträffar har pedagogerna arbetat med frågeställningar i olika gruppkonstellationer.

Vi har även genomfört barnintervjuer med barn tre till fem år på samtliga avdelningar.

Frågeställningarna handlade om trygghet inne/ute, kompisrelationer och vuxenrelationer.

Förskolan arbetar med genusmedveten pedagogik och allas lika värde i det dagliga arbetet med barnen eftersom detta är ett av förskolans övergripande mål.

Likabehandlingsplanen presenteras på verksamhetsråden och lyfts också alltid på föräldramöten där det ges utrymme för diskussionsfrågor.

Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.

Lpfö 98

Reviderad 2016

Analys av kartläggning

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att de flesta barn upplever att de är trygga på förskolan och känner trygghet att söka upp pedagoger från sin eller andra avdelningar.

Vid intervjuerna med barnen inför kartläggningen har vi inte identifierat några specifika områden inne eller ute där barnen känner sig otrygga. Pedagogerna har dock genom observationer och iakttagelser sett att det vid vissa platser och situationer kan finnas tillfälle där barn kan bli otrygga och kränkta av varandra.

Vi såg även på barnintervjuerna att alla barn har någon att leka med och att flera barn anser att det är bra att vara många när de leker.

Vi kan konstatera även vid denna kartläggning att barnen har en önskan att alltid veta var pedagogen befinner sig för att lätt kunna söka kontakt eller hjälp. Trots detta vill så gott som alla barn vara ifred i sin lek både från pedagoger och andra barn men ändå vara nära.

Förskolan ska sträva efter att varje barn:

Utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära.

Lpfö 98

Reviderad 2016

6. Mål

Mål enligt analys och kartläggning

Alla barn på Granviks förskola ska känna sig trygga och känna tillit till pedagogerna samt bli sedda för den de är. Pedagogerna ska arbeta aktivt mot kränkande behandling och lära sig upptäcka eventuella kränkningar. Arbetet med allas lika värde, genusperspektiv och jämställdhet kommer fortsätta för att medvetandegöra pedagogerna om sitt förhållningssätt mot barnen. Arbetet med att vara närvarande vuxna fortsätter och vi kommer hela tiden sätta tryggheten i fokus eftersom det är grunden till allt.

Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.

Lpfö 98

Reviderad 2016

Granviks förskolas konkreta mål

Att barnen är trygga:

1. På toaletten/vid blöjbyten
2. Vid lekstugan, bakom kullen och vid grindarna.
3. I den fria leken inne och ute.

Mål enligt de sju diskrimineringsgrunderna:

Alla barn ska bli bemötta likvärdigt oavsett, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller religion.

Åtgärder enligt mål

1. På toaletten/vid blöjbyten.

För att barnen ska känna sig trygga på toaletten/vid blöjbyten gör vi följande åtgärder:

- avdelningarna Solrosen och Blålockans ingångar flyttas till huvudingången eftersom skötbordet är placerat precis vid deras dörrar, detta med hänsyn till barnens integritet.

- Det är all personals uppgift att se till att barn har möjlighet att vara ifred på toaletten och att dörrarna inte stängs om där är mer än ett barn.

2. Vid lekstugan, bakom kullen och vid grindarna.

Personal ska cirkulera på gården och särskilt uppmärksamma platserna som har benämnts som otrygga. Vi har ett system för hur vi ska täcka alla sidor av gården.

3. I den fria leken inne och ute.

Genom att vara närvarande vuxna och ha öppna dörrar. På gården är alla barn allas ansvar.

När det ska vara klart

Mål 1 i januari 2018, mål 2 och tre är ständigt pågående och påminns regelbundet om vid personalmöten.

Åtgärder enligt målen för de sju diskrimineringsgrunderna

Kön

Förskolan ska utbilda pedagogerna genom föreläsning från Jämställt AB och föra aktuella kollegiala diskussioner på personalmöten och studiedagar.

Utifrån nya kunskaper se över miljö och material, exempelvis böcker, pussel, sånger, samt hur lekmaterial presenteras.

Barnen bemöts inte utifrån sitt kön eller vad de har på sig.

Barnen är inte sitt kön och ska inte förväntas uppträda enligt bestämda könsmonster.

Observera barngruppen för att upptäcka strukturer.

Att bygga självkänsla hos barnen genom att bryta negativa förväntningar, byta ut ordet inte, undvika tjat och låta alla komma till tals.

Skilj på person och prestation, istället för att säga att barnen är duktiga kan man poängtera vilken tillgång de är.

Visa intresse istället för att värdera barnens alster genom att ställa frågor.

Undvika fysisk beröring i negativa situationer.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Barnen bemöts inte utifrån sitt kön eller vad de har på sig, samt utbildning av personal genom kollegialt lärande och föreläsning från Jämställt AB.

Vi ska inte utgå ifrån att barn, föräldrar, kollegor eller övrig personal är heterosexuella. Vi ser över blanketter och språkbruk, t.ex. att använda ickenormativa begrepp.

Etnisk tillhörighet

Vi arbetar enligt handlingsplan för mottagande av nyanlända barn samt för modersmålsstöd i förskolan. Ökad förståelsen för olika kulturer genom att servera mat från olika världsdelar/länder och arbeta tematiskt med detta.

Funktionshinder

Miljön ska vara tillgänglig, utbildning av personal på den aktuella avdelningen i barnets specifika funktionshinder, aktiviteter ska vara anpassade så att alla barn i gruppen kan känna sig som en tillgång.

Sexuell läggning

Pedagogerna ska presentera olika familjekonstellationer med hjälp av barnens rollekar, genom böcker, filmer, och annat material där inte heterosexualitet är normen.

Vi ska inte utgå ifrån att barn, föräldrar, kollegor eller övrig personal är heterosexuella. Vi ser över blanketter och språkbruk.

Ålder

Pedagogernas ansvarsgrupper är i blandade åldrar för att undvika stereotypa normer, exempelvis att IT-gruppen har medlemmar från olika åldrar.

Vi ska anpassa aktiviteter efter barnens ålder.

Religion

Vi ska uppmärksamma olika religioner och dess kulturella inslag, både i vardagen och genom exempelvis matveckan. Vi ska bedriva en verksamhet som inte begränsar barns deltagande utifrån religiös eller ickereligiös tillhörighet. Vi ska samarbeta med familjerna för att öka vår kunskap.

7. Främjande insatser

Vi på Granviks förskola vill att alla, barn och vuxna, ska utveckla: Självkänsla, trygghet, uppskatta olikheter, vara tillåtande, våga säga nej, generositet, tro på sig själva och empati.

Granviks förskola bedriver ett förebyggande och främjande arbete för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Förskolan ska se och bekräfta varje barn för dess egen person, stärka varje barn i sin identitet och självkänsla utan att lägga värderingar i deras könsuttryck, samt ha ett tillåtande klimat för alla likheter och olikheter, vuxna som barn. Detta gör vi genom ett aktivt pågående jämställdhetsarbete, t.ex. genom utbildning och diskussioner på studiedagar och personalmöten. Vi arbetar också med att påverka barnens miljö och material för att motverka negativa mönster. Vi använder oss av observationer och barnintervjuer för att kartlägga vilka problemområden vi behöver arbeta med.

8. Rutiner för akuta situationer

Att **utreda** och **åtgärda** diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Alla människor har samma värde och ska bemötas med respekt. På Granviks förskola ska alla arbeta mot trakasserier och kränkande behandling. Det innebär att alla vuxna måste våga se och agera därefter.

Den som upplever sig ha blivit kränkt ska alltid tas på allvar. Att inte bli tagen på allvar innebär att bli dubbelt kränkt. Barns uppfattning om vad som är kränkande kan ibland tyckas vara en småsak för den vuxne men det är det aldrig för barnen.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Personalen ska finnas tillhands och vara uppmärksam på vad som sker i samspelet mellan barnen för att kunna avvärja eller förhindra eventuella konflikter.
- När en konflikt uppstår ska personalen ansvara och göra barnen delaktiga i att lösa konflikten direkt.
- Förskolans personal ska solidariskt använda sig av gemensamt beslutade regler och tillvägagångssätt.
- Regelbundet arbete med kompisregler.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

- All personal har skyldighet att ingripa när de ser eller hör barn som bråkar eller utsätter andra för kränkande behandling.
- Samtal ska ske mellan de inblandade för att försöka kartlägga bakgrunden.
Om pedagogerna bedömer att det handlar om en kränkning kontaktas de inblandades vårdnadshavare. Det är viktigt att vara uppmärksamma på om en kränkning är en enskild händelse eller om den är en del av systematiska och återkommande kränkningar.
- Ansvarig personal informerar barnens vårdnadshavare.
- Uppföljning sker med hjälp av observationer samt uppföljningssamtal med berörda vårdnadshavare.
- Vid behov kontaktas specialpedagog för stöd och handledning.

- Ärendet avslutas när samtliga parter anser att den kränkande behandlingen upphört.
- Hela processen dokumenteras på avsedd blankett. Original lämnas till förskolechef.
- Vid behov upprättas en handlingsplan.

Rutiner för att utreda och åtgärda när ett barn kränks av personal

- Den personal som får kännedom om kränkande behandling vuxen till barn är skyldig att i första hand konfrontera den pedagog som kränker samt informera förskolechef.
- Förskolechef och personal som fått kännedom om kränkningen samtalar med berörd personal.
- Vårdnadshavare ska informeras och ha möjlighet att samtala med berörda parter samt förskolechef.
- Hela processen dokumenteras på avsedd blankett.
- Handlingsplan ska upprättas och uppföljning ska ske.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning ska ske med alla berörda och alla ska få komma till tals och handlingsplaner ska utvärderas. Ansvarig är förskolechef.

Rutiner för dokumentation

- Ärendet ska dokumenteras på avsedd blankett
- Handlingsplan ska upprättas i samråd med berörda.
- Vårdnadshavare ska i den mån det går erbjudas att vara med.
- Ansvariga är förskolechef och berörd avdelningspersonal.
- Uppföljningsdatum ska bestämmas.

Ansvarsförhållande

Förskolechef har huvudansvar och avdelningspersonal har ansvar.

**Dokumentation vid incidenter enligt
Likabehandlingsplan och Plan mot kränkande behandling**

Vad har inträffat och när?

.....
.....

Vem såg händelsen och/eller fick information?

.....
.....

Vem ska få kännedom om händelsen?

.....
.....

Vilka åtgärder gör förskolan enligt handlingsplan?

.....
.....

Ansvarig på förskolan samt övriga ansvariga t.ex. vårdnadshavare.

.....
.....

Uppföljning när och hur?

.....
.....

Dokumentet och handlingsplanen ska arkiveras när ärendet avslutas.

Dokumentet ifyllt av:

.....

Granviks förskola

Datum:.....

9. Uppföljning och revidering

Alla i verksamheten ska känna till och aktivt arbeta för att Likabehandlingsplanen och Plan mot kränkande behandling följs. Nyanställda och vikarier ska informeras av arbetslaget om planen.

Kompetenta och engagerade pedagoger är den mest avgörande framgångsfaktorn i arbetet med att främja lika rättigheter och förebygga kränkningar. Det handlar om grundläggande kunskaper om hur diskriminering, trakasserier och kränkande behandling förebyggs, upptäcks och motverkas.

Förskolechef och pedagogiska utvecklingsgruppen ansvarar för att planen utvärderas och revideras årligen.